

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ



ПРОБЛЕМИ МОДЕРНІЗАЦІЇ УКРАЇНИ

Випуск 2

Матеріали

*Міжнародної науково-практичної конференції
“Правова держава та демократичне суспільство:
фактори розвитку та взаємодії”
м. Київ, МАУП, 14 квітня 2016 р.*

Київ
ДП “Видавничий дім “Персонал”
2016

*Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом
(протокол № 3 від 30.03.16)*

Редакційна колегія:

М. Н. Курко (голова), д-р юрид. наук, проф.;
М. Ф. Головатий (заступник голови), д-р політ. наук, проф.;
А. А. Ігнатченко (відповідальний редактор), канд. техн. наук;
О. В. Баєва, д-р біол. наук, проф.;
І. П. Бідзюра, д-р політ. наук, проф.;
В. М. Воронін, д-р іст. наук;
М. Л. Головка, д-р іст. наук, проф.;
В. Б. Захожай, д-р екон. наук, проф.;
В. І. Литвиненко, канд. юрид. наук, доц.;
В. В. Рябцев, канд. техн. наук, доц.

*Матеріали подано в авторській редакції.
Відповідальність за зміст та орфографію матеріалів несуть автори.*

Проблеми модернізації України : [зб. наук. пр.] / МАУП. — К.: ДП
“Видавничий дім “Персонал”, 2008 —

С76 Вип. 2: Матеріали Міжнародної наук.-практ. конф. “Правова держава
та демократичне суспільство: фактори розвитку та взаємодії”, 14 квітня
2016 р. / редкол.: М. Н. Курко (голова) [та ін.]. — 2016. — 448 с. : іл. — Бі-
бліогр. у кінці ст.

У пропонованому збірнику подано тези учасників науково-практичних
конференцій з проблематики широкого кола аспектів процесу системної модерніза-
ції України.

Для науковців, громадсько-політичних діячів, студентів, а також усіх, хто
цікавиться розвитком Української держави і світовим досвідом проведення модер-
нізаційних процесів.

ББК 63.3(4УКР)я43+67.9(4УКР)301я43

Гринько А. А. Законодавство України про офшори: етапи формування та реалії сьогодення	231
Зінченко О. В. Теоретико-методологічні засади реформування системи державного управління промисловою власністю в умовах євроінтеграції.....	235
Дереновський Р. М., Заболотна О. В. Актуальні проблеми здійснення правосуддя в Україні шляхом призначення та проведення експертизи в судових процесах та шляхи їх вирішення.....	241
Доносо Варгас Дієго Хосе, Доносо Варгас Сантьяго Феліпе Енергетична безпека України: становлення національної стратегії.....	245
Курчина Т. О., Мельниченко Я. Б., Чорний Е. В. Інформаційний простір України в контексті процесів глобалізації.....	248
Кобржицький В. В., Репченко А. Ю. Підвищення ефективності зовнішньоекономічної діяльності та перспективи розвитку вітчизняних підприємств у контексті руху України до Європи	251
Корінчевська І. А. Адаптування міжнародно-правових документів з прав людини на охорону здоров'я до вітчизняних реалій	255
Лапицька Н. І. Особливості процесу адаптації персоналу в умовах системної кризи	258
Левченко М. О. Роль підготовки допризовної молоді до військової служби в освітньому середовищі на сучасному етапі	261
Медвідь А. М., Грицуненко Я. С., Твердохліб А. І. Феномен автономії: міжнародний досвід.....	265
Міхатуліна О. М. Державний контроль та нагляд за господарською діяльністю та засоби державного захисту прав суб'єктів господарювання	268
Шашкова-Журавель І. О. Участь МОП в міжнародно-правовій системі охорони праці будівельників	271
Швець Н. Г. Використання активних методів вивчення дисципліни “Основи охорони праці” студентами напряму “Правознавство”	274
Антоняк Я. Ю. До питання про організацію розвідувальної діяльності у гетьманаті за правління К. Розумовського	277

ДОПОВІДІ МОЛОДИХ ВЧЕНИХ ТА СТУДЕНТІВ

Башлаєв А. П. До проблеми інвестиційно-інноваційної моделі економіки сучасної України як потенційного фактора формування ринкової економіки правової держави	280
Біленко Л. М. Сучасні проблеми розвитку інформаційних технологій та їх вплив на розвиток суспільства	284

УЧАСТЬ МОП В МІЖНАРОДНО-ПРАВОВІЙ СИСТЕМІ ОХОРОНИ ПРАЦІ БУДІВЕЛЬНИКІВ

Необхідно зазначити, що нормотворча діяльність Міжнародної організації праці протягом багатьох десятиліть спрямовується на посилення охорони праці у світі, в тому числі, у будівельній галузі. Так, в 1937 році було ухвалено Конвенцію МОП № 62 “Про техніку безпеки в будівельній промисловості”. Вказана Конвенція містить Загальні правила, щодо безпеки праці будівельників, які працюють на будівельних майданчиках. Вказані Правила, зокрема, включають вимоги, що стосуються підйомних механізмів на будівництві та будівельних риштувань. Так, згідно статті 7 Конвенції передбачено необхідність встановлення виготовлених із міцного матеріалу будівельних риштувань для забезпечення безпеки виконання будівельних робіт. Крім цього, в Конвенції передбачено, що вказані будівельні риштування повинні встановлюватись, перебудовуватись та періодично оглядатись під наглядом компетентного працівника. Також, в Конвенції йдеться про необхідність встановлення та утримання сходів, драбин та робочих площадок на будівництві таким чином, щоб мінімізувати можливість послизнутися або спіткнутися на них. Щодо підйомних механізмів, Конвенцією передбачено обов’язок кожного механіка підйомних механізмів або кранівника мали належну кваліфікацію та необхідність утримання підйомних механізмів в хорошому робочому стані. Крім цього, в Конвенції зазначено, що підйомне обладнання та механізми повинні бути добре сконструйовані, вироблені із матеріалу достатньої міцності та не мати очевидних дефектів [1].

Важливо зазначити, що вище розглядувана Конвенція Міжнародної організації праці була переглянута в 1988 році Конвенцією МОП № 167 “Про безпеку та гігієну праці у будівництві”, що передбачає більш розгорнутий перелік заходів, спрямованих на забезпечення безпеки праці будівельників, що, зокрема, включають:

- вимоги безпеки до землерийного, транспортного та вантажно-розвантажувального обладнання та порядку його експлуатації на будівельних майданчиках;
- вимоги безпеки для роботи у стиснутому повітрі;
- санітарно-побутові вимоги до будівельних майданчиків;
- вимоги безпеки до електричного обладнання та освітлення на виробничих майданчиках.

Відповідно до статті 8 Конвенції, роботодавці є відповідальними за дотримання вимог безпеки праці стосовно підпорядкованих їм будівельників [2].

Потрібно вказати на те, що вищезазначена Конвенція була доповнена Рекомендацією МОП № 175 “Про безпеку та гігієну праці у будівництві”, що була прийнята у 1988 році. Пропозиції, викладені у вказаній Рекомендації, головним чином, стосуються забезпечення безпеки будівельників на робочих місцях та запобігання професійним ризикам на будівництві. Так, в Рекомендації йдеться про необхідність виконувати правила внутрішнього трудового розпорядку на будівництві, які повинні включати:

- дотримання належного зберігання будівельного обладнання і матеріалів;
- обов'язок роботодавця надавати працівникам засоби індивідуального захисту та забезпечувати правильне їх застосування;
- відповідність захисного одягу та обладнання стандартам, що встановлені компетентними органами державної влади;
- необхідність перевірки та випробовування будівельного обладнання та машин компетентними особами [3].

Важливе значення для охорони праці трудящих на будівництві, у зв'язку із залученням значної частини будівельників до регулярного перенесення вантажів, мають ухвалені Міжнародною організацією праці в 1967 році однойменні Конвенція та Рекомендація “Про максимальний вантаж, допустимий для перенесення одним працівником”. Ключові положення зазначеної Конвенції закріплюють:

- обов'язок держав-учасниць Конвенції вживати заходів для забезпечення проходження працівниками, які залучаються до регулярного перенесення вантажів, інструктажу стосовно методів праці з метою попередження шкоди для здоров'я працівників та запобігання нещасним випадкам;
- необхідність застосування, наскільки це можливо, технічних засобів для полегшення перенесення працівниками вантажів вручну;
- заборона вимагати від працівника перенесення вантажів, вага яких може шкідливо позначитись на здоров'ї працівника [4].

Водночас, в Рекомендації “Про максимальний вантаж, допустимий для перенесення одним працівником”, яка була прийнята до вищенаведеної Конвенції, звертається увага на доцільність проходження особою медичного огляду з метою виявлення її придатності до роботи, пов'язаної із регулярним перенесенням вантажів та проходження таким працівником в подальшому періодичних медичних оглядів. Крім цього, в Рекомендації пропонується встановити максимальну вагу, перенесення якої допускається одним працівником чоловічої статі на рівні 55 кг [5].

Враховуючи те, що праця в галузі будівництва супроводжується досить високим рівнем виробничого травматизму, суттєві правові гарантії, в тому числі, для будівельників та осіб, що перебувають на їх утриманні передбачені в Конвенції Міжнародної організації праці № 121 “Про допомоги у випадках виробничого травматизму”, що була прийнята в 1964 році. Так, статті 6 і 9 Конвенції передбачають обов'язок держав-учасниць забезпечувати медичне обслуговування та надавати грошові допомоги у випадках хворобливого стану, повної або часткової втрати працездатності, якщо такі випадки є результатом травмування на виробництві. При цьому, відповідно до ст. 23 Конвенції особи, які в результаті травмування на виробництві подають право на вищевказані допомоги, мають право апелювати в разі відмови у наданні допомоги або оскаржувати якість та обсяг наданої допомоги. Згідно Конвенції, право на допомоги, також, мають члени родини працівника, які втратили засоби існування у зв'язку зі смертю годувальника внаслідок виробничого травматизму [6].

Отже, вищезазначене дає підстави констатувати, що в рамках Міжнародної організації праці розроблено достатньо ґрунтовний та деталізований масив нормативно-правових актів, що покладають зобов'язання на держави-учасниці щодо забезпечення охорони праці в галузі будівництва, а також надання допомоги будівельникам, постраждалим внаслідок виробничого травматизму та їх сім'ям. Однак, на жаль, високий рівень травмування та людських втрат в будівельній галузі у світі засвідчує проблемну ситуацію щодо імплементації державами світового співтовариства положень досліджуваних конвенцій МОП. Тому, важливими кроками в напрямі оптимізації системи забезпечення безпеки та гігієни праці на будівництві видається ратифікація

конвенцій МОП із вказаного питання якомога більшою кількістю держав-учасниць Організації, активізація співпраці сторін соціального партнерства стосовно захисту праці будівельників, а також посилення відповідальності роботодавців за недотримання нормативних вимог стосовно охорони праці на будівництві.

Джерела

1. Конвенція МОП № 62 “Про техніку безпеки в будівельній промисловості” від 23.06.1937 р. — Конвенции и рекомендации, принятые Международной конференцией труда. 1919 — 1956. Т. I. — Женева: Международное бюро труда, 1991 г. — С. 481–488.
2. Конвенція МОП № 167 “Про безпеку та гігієну праці у будівництві” від 20.06.1988 р. — Конвенції та рекомендації МОП — К.: Право, 1997. — 387 с.
3. Рекомендація МОП № 175 “Про безпеку та гігієну праці у будівництві” від 20.06.1988 р. — Конвенції та рекомендації МОП — К.: Право, 1997. — 387 с.
4. Конвенція МОП № 127 “Про максимальний вантаж, допустимий для перенесення одним працівником” від 28.06.1967 р. — “Международная защита прав и свобод человека”, Москва, Юридическая литература, 1990 год. — 552 с.
5. Рекомендація МОП № 128 “Про максимальний вантаж, допустимий для перенесення одним працівником” від 28.06.1967 р. — Міжнародне законодавство про охорону праці Т. 1, Основа, К., 1997. — 446 с.
6. Конвенція МОП № 121 “Про допомоги у випадках виробничого травматизму” від 08.07.1964 р. — Конвенції та рекомендації МОП — К.: Право, 1997. — 387 с.